

Стоян О. Ю.

*кандидат медичних наук, доцент кафедри стоматології ННПО
Харківського національного медичного університету*

Савельєва Н. М.

*доктор медичних наук, професор кафедри стоматології ННПО
Харківського національного медичного університету*

Томіліна Т. В.

*кандидат медичних наук,
доцент в.о. зав. кафедри стоматології ННПО
Харківського національного медичного університету*

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ СИСТЕМИ MOODLE У ФОРМУВАННІ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ З РОЗДІЛУ «ХІРУРГІЧНА СТОМАТОЛОГІЯ (ЗОКРЕМА ДИТЯЧА)» ДЛЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СТОМАТОЛОГІВ

Україна продовжує жити в умовах війни і в цих реаліях працює Харківський національний медичний університет, пріоритетним напрямком роботи якого, є забезпечення нашої країни висококваліфікованими лікарями.

Навчання в інтернатурі для майбутніх лікарів-стоматологів – важливий етап на шляху опанування обраною професією. Інтернатура за спеціальністю «Стоматологія» із 2022 р. стала однорічною і, згідно «Примірної програми підготовки в інтернатурі випускників Вищих медичних закладів освіти III–IV рівнів акредитації», а перевага надана заочному навчанню, тобто перебуванню лікарів-інтернів на базах стажування. З огляду на необхідність вдосконалення мануальних навичок і безпосередньої роботи з пацієнтами, такий розподіл має певний сенс. Для очного ж циклу навчання на кафедрі залишається 426 годин, а для розділу «Хірургічна стоматологія (зокрема дитяча)» – всього 100 годин, коли необхідно підготувати лікаря-стоматолога, який володіє необхідним обсягом знань, умінь і практичних навичок з хірургічної стоматології (зокрема дитячої), здатного самостійно надавати кваліфіковану допомогу пацієнтам з хірургічними стоматологічними патологіями. Тому вирішення цього завдання стало можливим при використанні нових освітніх моделей, що стимулюють лікарів-

інтернів стоматологів до самостійної навчально-пізнавальної діяльності. В цьому контексті актуальними стають питання впровадження змішаного навчання та практичного використання електронних технологій навчання [1].

Метою роботи було створення і впровадження в освітній процес електронного курсу з розділу «Хірургічна стоматологія (зокрема дитяча)» для забезпечення умов, наближених до offline навчання лікарів-інтернів стоматологів та підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу.

Матеріали і методи. Електронний курс з розділу «Хірургічна стоматологія (зокрема дитяча)» складено згідно «Примірної програми підготовки в інтернатурі випускників Вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації».

Результати та їх обговорення. На сьогодні платформа Moodle – найбільш досконала і поширена система, як в Україні, так і у інших країнах світу. [2] Основним завданням курсу з розділу «Хірургічна стоматологія (зокрема дитяча)» на платформі Moodle було максимальне наближення процесу вдосконалення теоретичної бази та мануальних навичок лікарів-інтернів до такого ж в offline режимі. Ми обрали та впровадили модель змішаного навчання, що дозволило поглибити та розширити змістовне наповнення навчальної інформації, урізноманітнити засоби навчання та форми передачі знань, забезпечити вільний доступ до навчальних матеріалів, зручність у їх використанні, активізувати навчально-пізнавальну діяльність лікарів-інтернів стоматологів шляхом розширення форм їх взаємодії із навчальним матеріалом, реалізувати індивідуальний підхід до кожного лікаря-інтерна, організувати зворотній зв'язок з такими, забезпечити регулярність занять з розділу, посилити контроль та оцінювання якості рівня знань [1]. Курс містить лекції, практичні заняття та семінари і спрямований на підвищення ефективності вивчення розділу завдяки максимальному використанню фото і відеоматеріалів. Для ознайомлення із рівнем знань лікарів-інтернів обов'язковим є проведення опитування на початку курсу, результати якого надають можливість викладачу робити акцент на тих питаннях, які становлять найбільшу складність (Рис. 1).

Форма та методика подачі тем електронного курсу спрямовані на розгляд особливостей перебігу патологічних процесів ЩЛД у вигляді порівняння у дітей та дорослих, що сприяє розширенню клінічного мислення лікарів-інтернів стоматологів, коли стимулюється засвоєння положення про єдність організму і необхідність погляду на пацієнта стоматологічного профілю будь-якого віку, виходячи за рамки стоматології як такої (Рис 2, 3).

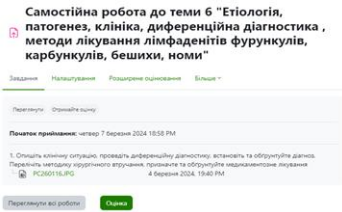

Рис. 4

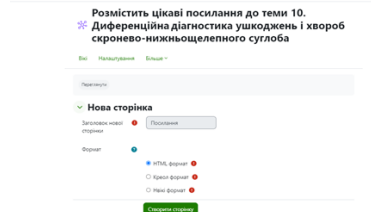

Рис. 5

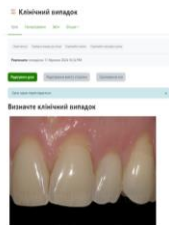

Рис. 6

Рис. 4, 5, 6. Приклади використання ресурсів «Самостійна робота», «Клінічний випадок», «Вікі»

Акцентом завершення електронного курсу була спрямованість лікарів-інтернів до складання тестів з підготовки до ліцензійного іспиту «Крок3», а для підсумкового контролю запропоновано ресурс «База даних» де представлені фото клінічних випадків, які відображають всі теми курсу.

Таким чином, досвід використання означеної форми курсу з розділу «Хірургічна стоматологія (зокрема дитяча)» є ефективним для вдосконалення теоретичної та практичної баз знань лікарів-інтернів стоматологічного профілю в умовах дистанційного навчання.

Література:

1. Рибалко А. П. Особливості використання системи Moodle в процесі викладання вищої математики. *Вісник Глухівського нац.-го пед.-го ун-ту ім. Олександра Довженка. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. праць.* Вип. 39. Редкол. : О. І. Курок (відп.ред.) та ін. Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка, 2019. С. 71–77. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/21373>

2. Ярковий А. О. MOODLE – електронна система керування навчальним процесом : навч. посібник. Ч. I / А. О. Ярковий. Київ : ІПДО НУХТ, 2020. 43 с. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/items/6f9951d5-4594-41cb-9774-43a605c8f76a>